

Situasjonen i norsk olje- og gassvirksomhet

TEKNA-RAPPORT 3/2017

Tekna – Teknisk-naturvitenskapelig forening

Innhold

Forord	3
1. Sammendrag	5
2. Nedgangen i ferd med å flate ut, men krisen er langt fra over	6
Ledigheten lavere, men fortsatt høy	6
Svært mange er langtidsledige	7
3. Virksomhetens utvikling det siste halve året	8
4. Mobilitet	10
Halvparten vurderer å flytte	10
5. Situasjonen framover	12
6. Om undersøkelsen	13

Forord

Denne undersøkelsen ble gjennomført i april og mai 2017. Dette er den fjerde undersøkelsen¹ til Tekna siden 2015 om konjunkturer, mobilitet og arbeidsledighet i olje og gassbransjen².

Rapporten er laget av Teknas sekretariat: Cecilie Solberg Bråthen har gjennomført undersøkelsen og analysert tallene. Øyvind Haldorsen har hjulpet til med uttrekket av medlemmene fra medlemsbasen. Rapporten er skrevet av Thor Egil Braadland.

Tekna har 72 000 medlemmer med master eller høyere innen teknisk-naturvitenskapelige fag, og om lag 12 500 av dem jobber enten i oljeselskaper eller i leverandør- og tjenestevirksomhet tilknyttet olje- og gassvirksomheten.

Oslo, juni 2017

Terje Sletnes, direktør for samfunnspolitikk

¹ Tidligere rapporter finnes på <https://www.tekna.no/meninger/rapporter/>

² Undersøkelsen er sendt til Tekna-medlemmer (ekskludert studenter og pensjonister) som i 2013 oppga at de jobbet i olje- og gassvirksomheten. Grunnen til at vi spør de som jobbet i olje- og gassvirksomheten i 2013, og ikke bare 2017, er for å få mobilitetstall; hvor personer som jobbet i olje og gass tidligere nå jobber.

1. Sammendrag

Undersøkelsen viser at nedgangen kan være i ferd med å flate ut, men at krisen er langt fra over:

- Hver åttende oljeingeniør – eller 12,5 prosent – har byttet jobb til en annen bransje siden 2013. Det er «annen industri» som er den største mottakeren av oljeingeniører med erfaring fra olje- og gassvirksomhet. Deretter kommer bygg og anlegg, transport og elektrisitet, vann og avløp. Andelen som jobber i bygg og anlegg er noe høyere nå enn den var i 2016.
- Andelen som har gått til undervisning må sies å være lav. I 2017 er det 2,9 prosent, eller 4 respondenter av 138, som rapporterer dette. Tilsvarende andel for ett år siden var 4,7 prosent.
- Andelen av oljeingeniørene som er i jobb er noe høyere nå enn i fjor på samme tid. 94 prosent er i jobb, sammenliknet med 90 prosent i fjor. Andelen som er uten jobb er 4,3 prosent, som er ned 1,3 prosentpoeng fra i fjor.
- Selv om ledigheten går noe ned, er langtidsledigheten høy. Nesten 70 prosent av de ledige har vært ledige i mer enn seks måneder. Det er et overraskende høyt tall.
- Andelen som oppgir at virksomheten det siste halvåret har gjennomført permitteringer (enten av nøkkelpersonell eller merkantile oppgaver), kutt i prosjektmidler og ansettelsesstopp er fortsatt høyt, men merkbart lavere. Andelen ansatte som rapporterer ansettelsesstopp i avdelingen er gått ned fra å ligge på over 55 prosent i 2015 og 2016, til å ligge på drøyt 40 prosent nå. Dobbelt så mange som før sier de vokser / ansetter: Andelen er 12 prosent, mens den for ett år siden var det halve.
- Det er noen færre enn i fjor av de som jobber i olje- og gassvirksomheten som mener at nedturen er midlertidig.

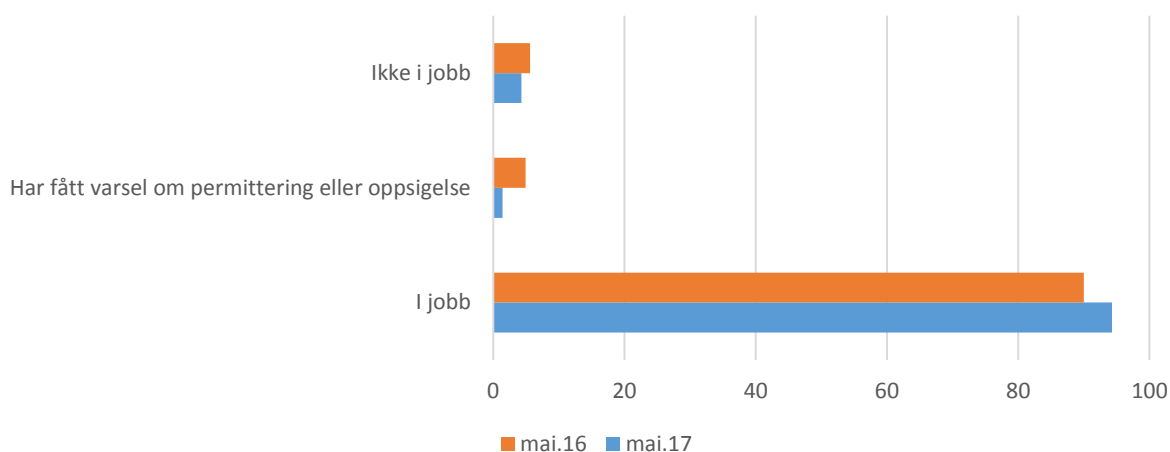
2. Nedgangen i ferd med å flate ut, men krisen er langt fra over

Ledigheten lavere, men fortsatt høy

Undersøkelsen viser at arbeidsledigheten blant oljeingeniører er noe lavere enn i mai 2016, men fortsatt høy.. 94 prosent er i jobb, sammenliknet med 90 prosent i fjor på samme tid³.

Andelen som er uten jobb er 4,3 prosent, som er ned 1,3 prosentpoeng fra i fjor. Det er noe færre som har fått varsel om permittering eller oppsigelse enn før, 1,4 prosent. Begge tallene er imidlertid innenfor feilmarginen i undersøkelsen.

1. Andel som svarer de ikke er i jobb, som har fått varsel om permittering eller oppsigelse, eller at de er i jobb, 2016 og 2017. N= 1105 (2017)

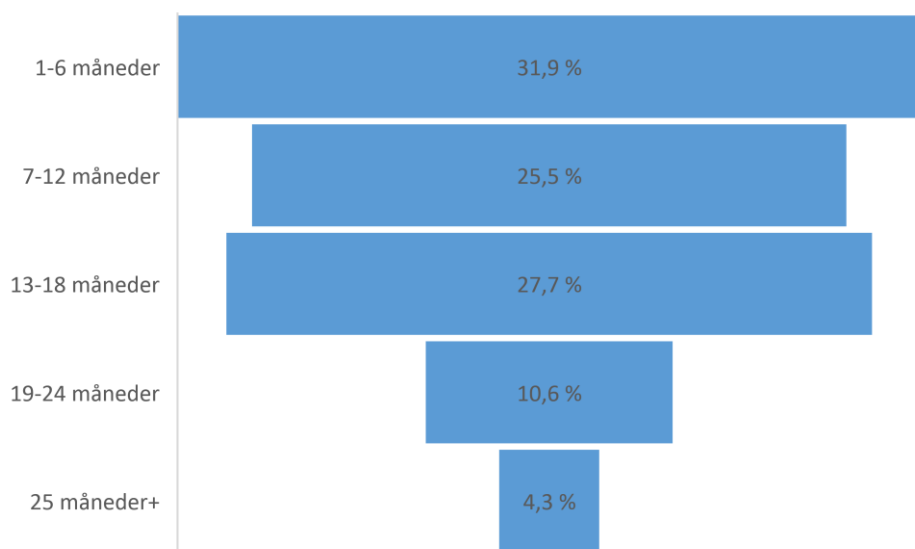

³ <https://www.tekna.no/globalassets/filer/rapporter/arbeidsmarked/situasjonen-i-norsk-olje--og-gassvirksomhet-2016.pdf>

Svært mange er langtidsledige

Selv om ledigheten går noe ned, er langtidsledigheten høy. 68,1 prosent av de ledige har vært ledige i mer enn seks måneder, som er definisjonen på langtidsledig⁴. Det er mer enn to av tre ledige, og er et overraskende høyt tall.

2. Arbeidsledige fordelt på antall måneder uten arbeid, 2017. Prosent. N=47

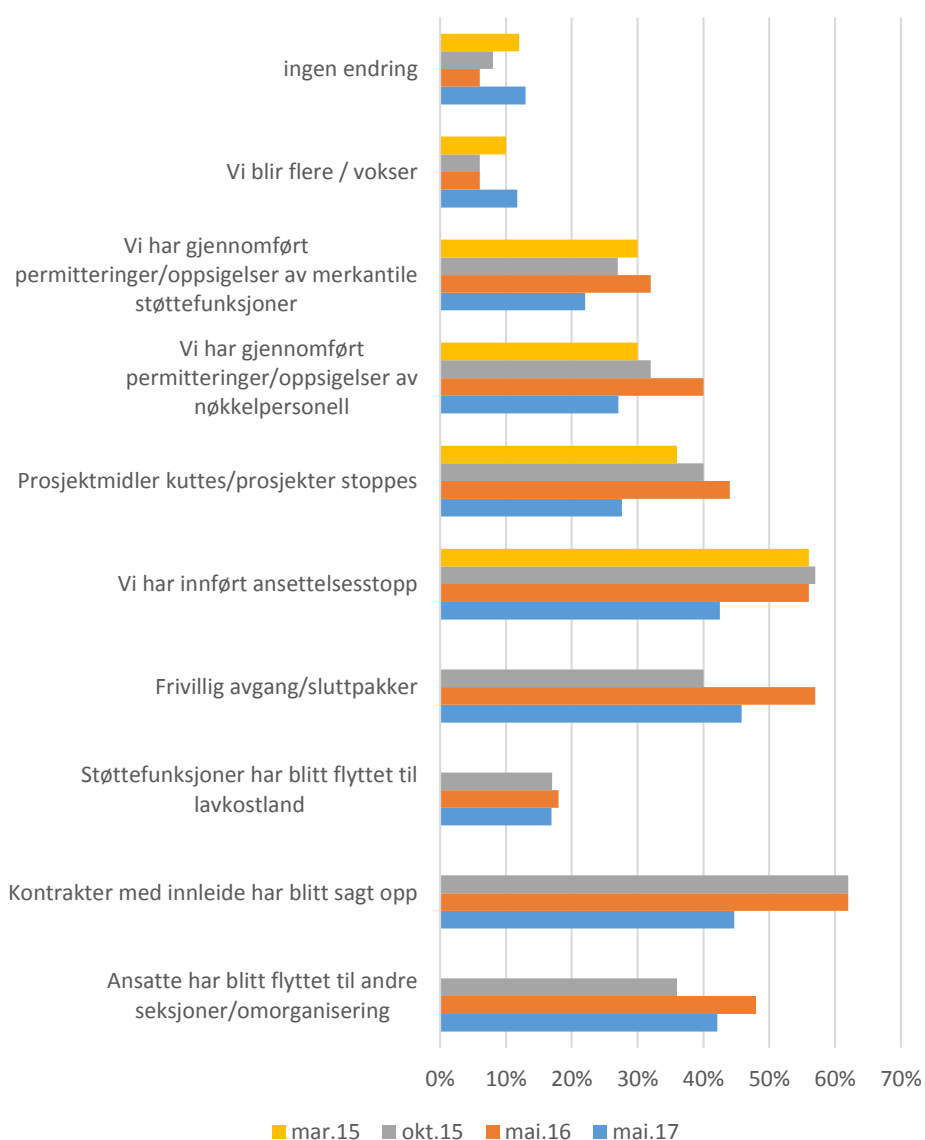
⁴ <https://www.ssb.no/arbeid-og-lonn/statistikker/aku/arkiv/2010-02-03>

3. Virksomhetens utvikling det siste halve året

Vi har spurt respondentene som jobber i olje- og gassvirksomheten om hvordan bemanningen i avdelingen/seksjonen har utviklet seg det siste halve året.

Svarene viser at situasjonen fortsatt er mørk, men at en del merker forsiktige tegn til bedring. Andelen som sier virksomheten har gjennomført permitteringer (enten av nøkkelpersonell eller merkantile oppgaver), kutt i prosjektmidler og ansettelsesstopp er fortsatt høyt, men merkbart lavere enn tidligere. På alle disse variablene er utslaget det laveste vi har målt, siden undersøkelsene startet i 2015.

3. Hvordan har bemanningen i din avdeling/seksjon utviklet seg det siste halve året? (flere svar mulig), N = 921

Det som er mest merkbart er at andelen ansatte som rapporterer ansettelsesstopp i avdelingen er gått ned, fra å ligge på over 55 prosent i 2015 og 2016, til å ligge på drøyt 40 prosent nå. Den verste bølgen

med oppsigelser av nøkkelpersonell ser også ut til å ha gitt seg, selv om altså mer enn hver fjerde respondent fortsatt oppgir at dette er gjennomført det siste halve året. I 2016 lå den tilsvarende andelen på 40 prosent.

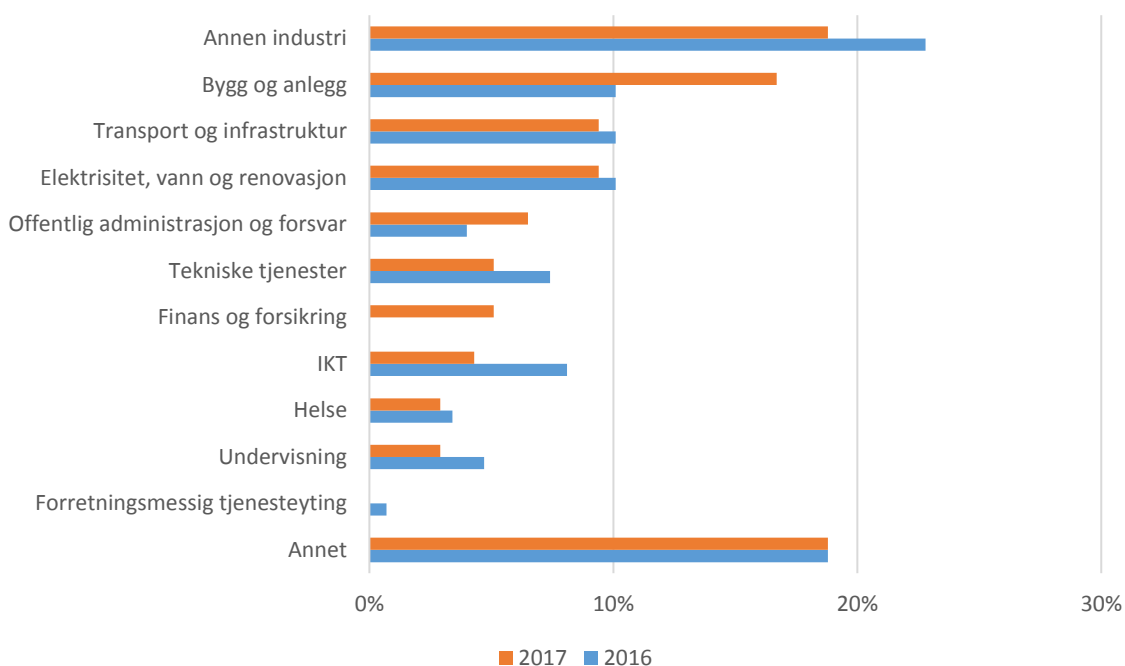
Dobbelt så mange som før sier de vokser/ansetter. Nå er andelen 12 prosent av respondentene som sier dette. For ett år siden var andelen det halve; seks prosent.

4. Mobilitet

Alle respondentene jobbet i olje og gassvirksomheten i 2013. Vi ba de som fortsatt var i jobb om å oppgi om de fortsatt jobbet i olje og gass, eller om de hadde byttet bransje.

Det viser seg at hver åttende oljeingeniør – eller 12,5 prosent – har byttet jobb til en annen bransje siden 2013. 138 av 1105 oppgir å ha byttet fra olje og gassvirksomheten til en annen bransje siden 2013.

4. Mobilitet av oljeingeniører (2013) til andre bransjer (2017). N=138 av 1105.

Det er fortsatt «annen industri» som er den største avtakerbransjen for tidligere oljeingeniører. Deretter kommer bygg og anlegg, transport og elektrisitet, vann og avløp. Andelen som jobber i bygg og anlegg er noe høyere nå enn den var i 2016.

Andelen som har gått til undervisning må sies å være lav. I 2017 er det 2,9 prosent, eller 4 respondenter av 138, som rapporterer dette. Tilsvarende andel for ett år siden var noe høyere, 4,7 prosent.

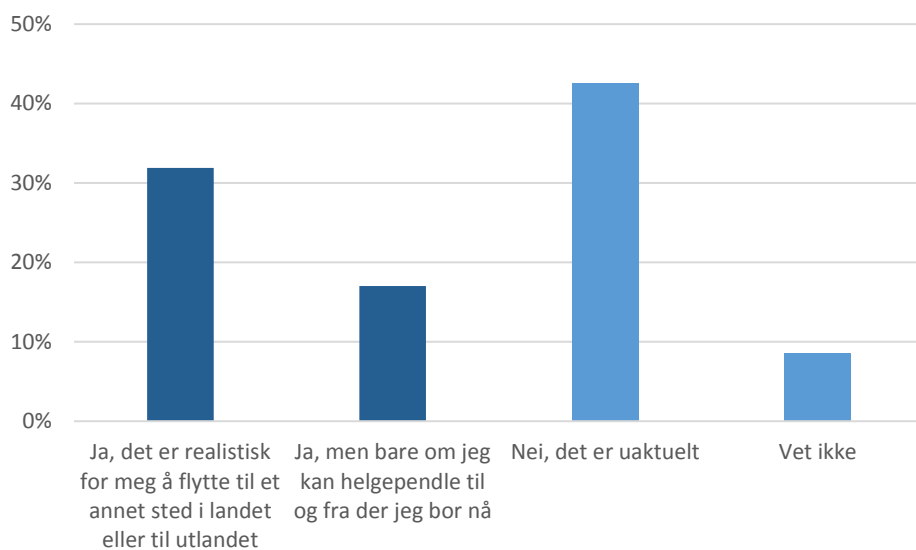
Halvparten vurderer å flytte

Vi har spurt de arbeidsledige om de vurderer det som realistisk å flytte for å finne jobb. Vi har i undersøkelsen gitt dem tre svarmuligheter. Spørsmålet vi stiller dem er om det er et «...realistisk alternativ for deg å flytte til et annet sted i landet eller til utlandet for å finne jobb»:

- Ja, det er realistisk for meg å flytte til et annet sted i landet eller utlandet,
- Ja, men bare om jeg kan helgependle til og fra der jeg bor nå
- Nei, det er uaktuelt

Dette er små tall, men halvparten (49 prosent) svarer at for dem er det et realistisk alternativ å flytte, enten for godt til utlandet / et annet sted i landet, eller til et sted de kan helgependle til og fra. De fleste av disse – nesten en tredel av alle de ledige vi har spurt – svarer at de vurderer flytting ut av regionen «for godt» som et realistisk alternativ. Til sammen 20 av de 47 som har svart på dette spørsmålet oppgir at det er uaktuelt å flytte.

5. Er det et realistisk alternativ for deg å flytte til et annet sted i landet eller til utlandet for å finne jobb?». N= 47

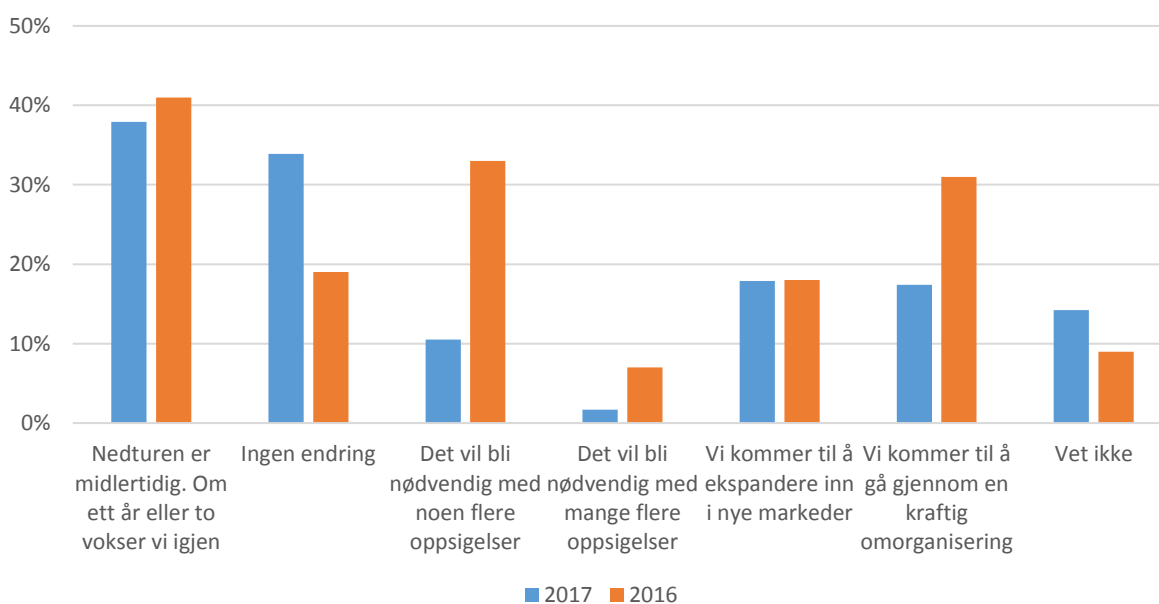
5. Situasjonen framover

Vi har spurt respondentene som jobber i olje- og gassvirksomheten om hvordan de tror situasjonen vil være i deres avdeling/seksjon om ett til to år fremover.

Svarene viser et noe mer optimistisk bilde, men samtidig at den vanskelige situasjonen langt fra er over. Andelen som mener det blir nødvendig med «noen» eller «mange flere» oppsigelser er betydelig ned, fra henholdsvis 33 prosent og sju prosent i 2016, fra 10 prosent til to prosent i 2017. Andelen som rapporterer at virksomheten skal gjennom en kraftig omorganisering er nesten halvert, fra 31 til 18 prosent.

Det er færre enn i fjor som mener at nedturen er midlertidig. Det er faktisk en noe lavere andel enn i fjor som kan bekrefte at «nedturen er over, og at om ett år eller to vokser vi igjen»; 38 mot 41 prosent. Det er ingen endring i andelen som mener at virksomheten kommer til å gå inn i nye markeder.

6. Hvordan tror du situasjonen vil være i avdelingen/seksjonen din om ett til to år fremover? (flere svar mulig), N = 920

6. Om undersøkelsen

Undersøkelsen er gjennomført som en epost-survey med 1105 Tekna-medlemmer som respondenter. Undersøkelsen ble gjennomført i april og mai 2017. 1105 personer har svart på epostundersøkelsen, som er utført med Conformat.

Spørreskjemaet ble sendt til 4 000 Tekna-medlemmer som oppga å jobbe i olje- og gassvirksomheten i 2013. Grunnen til at vi valgte et tidligere år er for å spore mobilitet og overganger fra oljebransjen til andre sektorer. 2013 var det året hvor oljenedgangen startet, og er derfor et naturlig sted å ta utgangspunkt i.

Utvalget er hentet fra de rundt 10 000 personene som svarte på Teknas lønnsundersøkelse i 2013. Herfra hentet vi ut de som oppga at de jobbet innen Petroleum/engineering. I tillegg er det supplert med medlemmer som 1.1.2014 jobbet i petroleumsbedrifter basert på bedrifts-/virksomhetslister tidligere utarbeidet av Iris og SSB⁵. Før undersøkelsen ble sendt ut, ble de som ikke lenger var medlemmer, yrkesaktive og/eller som ikke hadde registrert epostadresse i Teknas medlemsregister fjernet fra utvalget.

⁵ Redegjort for i <https://www.tekna.no/globalassets/filer/rapporter/arbeidsmarked/norske-reservoarer.pdf>

Tidligere utgivelser:

1/2015 Teknas teknologibarometer

2/2015 Situasjonen i norsk olje- og gassvirksomhet

3/2015 Situasjonen i norsk olje- og gassvirksomhet II (oktober)

U.N. Nye arbeidsplasser for fremtidig vekst

5/2015 Konkurranseskousuler i norsk næringsliv

6/2015 Arbeidsmarkedsundersøkelsen 2015

1/2016 Situasjonen i olje- og gassvirksomheten

1/2017 Arbeidsmarkedsundersøkelsen - arbeidsmarkedet for nyutdannede 2016

2/2017 Konkurranseskousuler i norsk næringsliv 2016

3/2017 Situasjonen i norsk olje- og gassvirksomhet 2017

4/2017 Behovet for etter- og videreutdanning i høyutdanningsgruppene

Tekna

Tekna kjemper for deg og
faget du brenner for